

Виховна робота як складова освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти має здійснюватись з чинними правовими документами, зокрема: Конституції України; Закону України “Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу” від 29.08.2025р. №13273, Указів Президента України: від 18.05.2019 № 286/2019 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2020-2025 роки»; від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»; Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді; Методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх закладах; Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

1. Пріоритетом стратегії виховання у 2025/2026 н.р. слід вважати національно-патріотичне та громадянське спрямування.
2. Основними завданнями виховної роботи закладів загальної середньої освіти є формування життєвих компетентностей здобувачів освіти.
3. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану потребує іншого змісту виховної роботи. Основним цільовим напрямом має бути забезпечення безпекової складової здоров'я особистості, її фізичного, психічного, соціального і духовного благополуччя
4. Для соціально-емоційного та етичного виховання дітей, бажано скористатися [телеграм-каналом «Дорослі в ресурсі заради дітей»](#).
5. Під час воєнного стану важливу роль класні керівники повинні відводити діагностиці, засобами якої вони можуть визначити потенціал, потреби, мотиви усіх суб'єктів виховного процесу: дітей, батьків, педагогів.
6. Класні керівники повинні переосмислити й перезавантажити змістове наповнення виховної системи в контексті життя сучасних дітей, які є представниками нового покоління – **«центеніалів»**. Це – діти, які повністю залежні від мультимедійних технологій та цифрової техніки. Нове покоління -це «молодь комунікативних навичок», а також негативні наслідки кліпового мислення, про що зазначено в Програмі І.Беха «Нова українська школа у поступі до цінностей».
7. Саме сім'я виступає основним джерелом матеріальної та емоційної підтримки дитини, її психологічного захисту, засобом збереження і передачі національно-культурних і загальнолюдських цінностей наступним поколінням. Інформацією щодо захисту прав дітей в Україні з урахуванням міжнародних договорів з питань сімейного права можна знайти за таким покликанням – URL: https://minjust.gov.ua/m/str_19188.
8. Важливо наповнити дистанційний освітній процес виховним змістом національно-патріотичного спрямування і таким, що забезпечить здобувачам освіти відчуття стабільності в теперішній реальності, зможе відволікти їх і розважити, що необхідно для позитивного фізичного і психоемоційного стану учнів. Форма проведення виховних онлайн-заходів може бути різноманітною: тематичні уроки, лекції, вебіари, круглі столи, літературні

вечори, флешмоби, челенджі, квести, конкурси малюнків на патріотичну тематику, написання листів-подяк ЗСУ.

9. Дієвим методом національно-патріотичного виховання є залучення учнів до різнопланової волонтерської діяльності. Активна діяльність учнів з дорослими, дає їм можливість зреалізувати потребу у власній спроможності допомагати, бути потрібним, впливати на події в конкретний спосіб. Волонтерство має багато напрямів, і кожен учень, хто відчуває потребу допомагати, може обрати цікаву або близьку йому сферу діяльності. Важливо є збір інформації про учнів, батьків учасників російсько-української війни; формування в суспільстві традицій вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів війни.
10. Одним із важливих викликів для педагогів, зокрема класних керівників, стало те, що з початком воєнних дій мотивація учнів в освітньому процесі помітно знизилась. Аби підвищити мотивацію учнів, варто:
 - інтегрувати у виховний процес заходи, що спрямовують у майбутнє, навчають прогнозувати, планувати й долати синдром відкладеного життя;
 - важливо помічати, цінувати та відзначати успіхи й досягнення учнів;
 - доречно активно використовувати групові форми роботи, сумісні проєкти, дослідження, спільний пошук способів розв'язання проблем тощо, адже мотивація посилюється під час колективної діяльності;
 - реалізовувати спільну діяльність не лише в освітній сфері, але й соціальній: волонтерство, посильна допомога тим, хто її потребує;
 - важливим чинником залишається особистість педагога, його власний приклад, підтримка й активна участь у процесах, які відбуваються в житті здобувачів освіти.
11. Саме класний керівник і є тим організатором, котрий об'єднує виховні зусилля вчителів, батьків та здобувачів освіти, адже поєднує високу духовність, творчість і педагогічну майстерність. Під час вибору форм і методів виховної роботи важливо враховувати вікові особливості учнів. Особливу увагу класним керівникам треба проявляти до учнів із сімей ВПО щодо адаптації їх у класних колективах.
12. Успіх виховного процесу залежить від стосунків між педагогом та здобувачем освіти, які повинні будуватися на основі співдружності, співпраці й ділового партнерства.
13. Виховні заходи патріотичного спрямування, зокрема в онлайн-форматі, варто проводити із максимальним залученням учнів до їхньої підготовки. Тому ефективним буде активізація діяльності учнівського самоврядування.
14. У 2025/2026 н. р. продовжуємо роботу за програмою «Нова українська школа в поступі до цінностей», яка розглянута та затверджена вченими радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року).

25 травня 2020 року Указом Президента України схвалена Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в Новій українській школі за № 195/2020. Важливо продовжити інформаційно-роз'яснювальну роботу з учнями щодо безпечної поведінки та алгоритму дій у певних ситуаціях (сигнал тривоги, перебування в укритті, виявлення невідомих предметів тощо). Міністерство освіти і науки України пропонує алгоритм дій для вчителів на той випадок, коли під час занять у школі пролунає сигнал повітряної тривоги. [Алгоритм складено на основі рекомендацій ДСНС України.](#)

Організація виховного процесу в Новій українській школі спонукає керівництво закладу освіти, педагогів на пошук нових альтернативних форм роботи відповідно до нинішніх умов, які забезпечать належний рівень життєвої компетентності здобувачів освіти, що дасть можливість брати участь у розбудові держави в повоєнний час та віднайти там своє місце.